

Barátunk a sündisznó

Európában 3 sünfaj él: a közönséges, a fehér, és a keleti. **Védett állat.** Hazánkban mindenhol előfordul. Kertekben, valamint ezzel határos mezőségeken, erdőszéleken, síkságon tartózkodik. Félénk, magányt kedvelő állat. A hím, és a nőstény csak a szaporodási időszakban keresi egymás társaságát, ezen időszakon kívül magányosan róják útjukat. Hosszuk 25 cm, a fark rendszerint nem látható, súlyuk 800-1400 g, attól függően, hogy melyik évszakban születtek. Leginkább szürkületkor, és éjjel mozognak, gyakran zajosak, futni, és mászni is tudnak, ha veszélyt érznek, tüskéiket kimeresztve azonnal összegömbölyödnek, így védve magukat. Ezt a képességüket fejlett bőrizmzatuknak köszönhetik. Sajnos azonban egyes kutyákat ez sem riasztja vissza, sőt az ádáz harcban szerzett sebesülések és a fájdalom még inkább felhergelik őket.

Látása gyenge, szaglása azonban kitűnő. A hangra érzékenyen reagál az ellenség közeledtére hamar összegömbölyödik. Főleg rovarokat eszik, de étlapján megtalálhatóak még lehullott gyümölcsök, földön fészkelő madarak tojásai, fiókái, földigiliszta, sáska, szöcske, csiga, béka stb. A kígyóknak veszedelmes ellensége. A keresztes vipera mérgével szemben meglehetősen ellenálló. Fogságban megszeli, jó egér-, és csótányirtóvá válik. Ellensége a róka, az uhu, és a kutya.

Szaporodási ciklusa áprilisban biztosan, esetenként júliusban van. Fészket rendszerint valamilyen rejtett üregben készíti, azt mohával, szénával, levelekkel béleli ki. Vemhességi ideje 40 nap, 2-10 rózsaszín, puha tüskéjű kicsinye kora tavasszal, vagy kora nyáron születik. Születési súlyuk 12-20 gramm, a szemek a 3. hétre nyílnak ki. A kicsiket anyjuk a 40. nap környékén választja el. Néha második almot is fial.

Normál súlyuk szeptemberben 300 gramm, októberben 500 gramm, novemberben 700 gramm. Októberben egy ún. letargikus szakasz van. Ilyenkor nem alszik, de nincs is igazán fenn. Novembertől márciusig valódi téli álmat alszik. Otthon vagy 18 fok felett kell tartani, ilyenkor aktív, vagy 8 fok alatt, ebben az esetben téli álmat alszik. Az ébredés 16 fok feletti hőmérsékleten 6-8 óra alatt megtörténik. A téli álom alatt testtömegének 20-30%-át is elveszti.

A szopós, anyját vesztett, vagy beteg, sérült növendék, illetve felnőtt állatot befogadhatjuk, az anyját kerülő, önállóan táplálkozni

képes, és megfelelő súlyú egyedek azonban nem szabad. 70 g alatt nem nagyon maradnak életben. 70 és 130 g között jó esély van a felnevelésre, 130-150 g között pedig már önállóan táplálkoznak a kicsik.

De hogyan, és mivel is lehet ezeket az apróságokat etetni? 100 g testtömeg alatt tej, ánizs-, ill. kamillatea, vagy tejszín + ánizstea a „menü”, 3-4 óránként, éjszaka is. 100-130 g között a fentiek + pépesített bébiételek, pépesített máj, szív, csirkehús, édes gyümölcsök. 130-150 g között ugyanúgy kell őket etetni, mint a felnőtt állatokat, azaz marha-, ló-, baromfihús, kutya-, macskatáp, csont, hal, lágytojás, lisztkukac, gyümölcs, sajt, túró, tej, sertéshús (de csak főzve).

Amilyen jó védelmet jelent számukra a tüskepáncél, sajnos olyan nagy problémát jelent annak rendbentartása. A bolha, a kullancs szinte mindegyikük bundájában megtalálható. Belső paraziták, mint tüdő-, gyomor-, bél-, és galandféreg is sanyargatják őket.

Nyáron, és ősszel vigyázzunk az avar összegyűjtésekor, és égetésekor, nehogy a sünök a tűz martalékává váljanak. A nyári avar-, és bozóttüzek alkalmával sajnos sokan veszítik életüket. Ha utunk során találkozunk velük, ne bántsuk őket, hanem gondoljunk arra, milyen sok hasznot hajtanak, mennyi kártevőtől szabadítanak meg bennünket. Kínáljuk meg őket valamelyik csemegéjükkel, majd engedjük őket útjukra.